

**จินตภาพและสัมพันธภาพระหว่างนักข่าวกับนักประชาสัมพันธ์
ในฐานะแหล่งข่าว ในการรายงานข่าวสารด้านเศรษฐกิจ**

นางสาวชมพกา ณ สงขลา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์

ภาควิชาวารสารสนเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-968-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**IMAGE AND INTERPERSONAL RELATIONS BETWEEN NEWSPAPER REPORTS AND
PR. PRACTITIONERS AS BEING NEWS SOURCES IN ECONOMIC REPORTING**

Miss Chompaka Na Songkhla

A Thesis Submitted Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Journalism

Department of Journalism

Graduate School

Chulalongkorn University

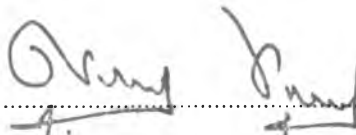
Academic Year 1997

ISBN 974-637-968-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ จินตภาพและสัมพันธ์ภาพระหว่างนักข่าวกับนักประชาสัมพันธ์ ในฐานะ
แหล่งข่าว ในการรายงานข่าวสารด้านเศรษฐกิจ
โดย นางสาวชมพกา ณ สงขลา
ภาควิชา วารสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ

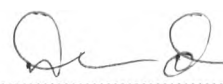

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รจิตลักษณ์ แสงอุไร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยુบล เบ็ญจรงค์กิจ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ชมพภา ณ สงขลา : จินตภาพและสัมพันธภาพระหว่างนักข่าวกับนักประชาสัมพันธ์ ในฐานะแหล่งข่าว ในการรายงานข่าวสารด้านเศรษฐกิจ (IMAGE AND INTERPERSONAL RELATIONS BETWEEN NEWSPAPER REPORTS AND PR. PRACTITIONERS AS BEING NEWS SOURCES IN ECONOMIC REPORTING)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พีระ จิรโลภณ, 141 หน้า. ISBN 974-637-968-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาการรับรู้หรือการมีจินตภาพต่อกัน ในแง่สถานภาพทางวิชาชีพ การปฏิบัติงาน จรรยาบรรณและ ความรับผิดชอบ รวมทั้งศึกษาสัมพันธภาพ ในลักษณะร่วมมือใกล้ชิดหรือเป็นอิสระต่อกัน อันจะเอื้ออำนวย หรือเป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการทำหน้าที่รายงานข่าวสารด้านเศรษฐกิจ-ธุรกิจ ให้มีคุณภาพถูกต้องเที่ยงตรง

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างนักข่าวเศรษฐกิจ 80 คน และกลุ่มตัวอย่างนักประชาสัมพันธ์ 70 คน พบว่า นักข่าวเศรษฐกิจกับนักประชาสัมพันธ์ต่างมีจินตภาพหรือแนวโน้มในการรับรู้ซึ่งกันและกันในทิศทางค่อนข้างไปทางลบมากกว่าทางบวก เกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจ ทั้งในแง่สถานภาพทางวิชาชีพ คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ การปฏิบัติวิชาชีพ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ส่วนลักษณะสัมพันธภาพในด้านการรายงานข่าว ตามความคิดเห็นทั้งของนักข่าวเศรษฐกิจและนักประชาสัมพันธ์ ต่างระบุว่าอยู่ในระดับเป็นอิสระต่อกันค่อนข้างมาก คือ มีความเป็นส่วนตัว หรือมีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องบ้างเป็นบางครั้ง แต่น้อยมาก ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า นักข่าวกับนักประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่ มีสัมพันธภาพต่อกัน ในลักษณะขึ้นต่อกันมากกว่าเป็นอิสระต่อกัน

ภาควิชาวารสารสนเทศ.....
สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

3970375528 MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: IMAGE/ INTERPERSONAL RELATION / NEWSPAPER REPORTS / PR. PRACTITIONERS

CHOMPAKA NA SONGKHLA : IMAGE AND INTERPERSONAL RELATIONS BETWEEN NEWSPAPER REPORTS AND PR. PRACTITIONERS AS BEING NEWS SOURCES IN ECONOMIC REPORTING) ASSO. PROF . PERA JIRASHOPRON , Ph,D 141 pp. ISBN 974-637-968-2

The objectives of this study are: (1) to study the reciprocal perception or imagination between on their professional status, jobperformance, including professional ,ethics and responsibility; and(2) to study their relationship patterns which may facilitate or inhibit to the efficiency and accuracy in economic reporting.

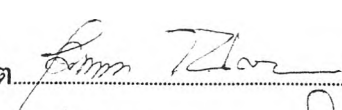
Finding data from the survey of 80-economic journalists, and 70 public relations practitioners show both groups perceive each other in some aspects such as professional status, qualifications and job performance cosforming to the research hypothesis. That is more negative than positive way.

However, concerning reporter and news source relationship, reserts disconfirm the research hypothesis that such relationship is dependent rather than independent.

ภาควิชาวารสารสนเทศ.....

สาขาวิชา..... การหนังสือพิมพ์.....

ปีการศึกษา.....2540.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง จินตภาพและสัมพันธ์ภาพ ระหว่างนักข่าวกับนักประชาสัมพันธ์ในฐานะแหล่งข่าว ในการรายงานข่าวสารด้านเศรษฐกิจ ได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างมีคุณค่า และได้มาตรฐานทางวิชาการ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ และรองศาสตราจารย์รจิตลักษณ์ แสงอุไร ซึ่งท่านทั้งสองได้กรุณาให้คำแนะนำต่างๆเพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์ครบถ้วน อีกทั้งยังกรุณาเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ และนักประชาสัมพันธ์ทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการกรอกแบบสอบถาม และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับงานวิจัยนี้ รวมถึงผู้ที่คอยช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณเฉลย ณ สงขลา บิดาผู้ยิ่งใหญ่ ผู้ให้ตลอดกาล

ชมณกา ณ สงขลา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
2. ทฤษฎี แนวคิด และผลงานที่เกี่ยวข้อง.....	8
ข่าว กระบวนการทำข่าว และ นักข่าวหนังสือพิมพ์.....	8
แหล่งข่าว และ ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร.....	16
การประชาสัมพันธ์และนักประชาสัมพันธ์.....	18
การรับรู้ และ ภาพลักษณ์ (Image).....	22
สัมพันธ์ภาพของแหล่งข่าวและผู้รายงานข่าว.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	39
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือการวิจัย.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในการวิจัย.....	43

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 4. ผลการวิจัย		45
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง.....		46
ส่วนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบจินตภาพหรือการรับรู้ต่อกันระหว่าง นักข่าวเศรษฐกิจกับนักประชาสัมพันธ์.....		52
2.1 วิเคราะห์จินตภาพที่มีต่อกันในแง่สถานภาพทางวิชาชีพของ ตนเองในสังคม.....		52
2.2 วิเคราะห์จินตภาพต่อกันด้านบุคลิกภาพของนักข่าวเศรษฐกิจ และนักประชาสัมพันธ์.....		54
2.3 วิเคราะห์จินตภาพที่มีต่อกันในด้านการปฏิบัติวิชาชีพ จรรยาบรรณ และความรับผิดชอบ.....		57
ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ลักษณะสัมพันธภาพ หรือการปฏิบัติต่อกันระหว่าง นักข่าวเศรษฐกิจกับนักประชาสัมพันธ์.....		63
3.1 ด้านอิสระในการรายงานข่าว.....		63
3.2 ด้านระดับความสัมพันธ์ต่อกัน.....		64
3.3 สัมพันธภาพ หรือการปฏิบัติต่อกันที่เป็นจริงและควรจะเป็น ตามความคิดเห็นของนักข่าวเศรษฐกิจกับนักประชาสัมพันธ์...		65
3.4 พฤติกรรมการรับ/การให้ ผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ.....		79
ส่วนที่ 4 วิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อปัจจัยในการพิจารณาเสนอ เผยแพร่ข่าว.....		85
ส่วนที่ 5 ทดสอบสมมติฐาน.....		90
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....		97
สรุป.....		98
อภิปรายผล.....		108
ข้อเสนอแนะ.....		113

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	115
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามสำหรับนักข่าวเศรษฐกิจ.....	119
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามสำหรับนักประชาสัมพันธ์.....	130
ประวัติผู้เขียน.....	141

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	49
2 แสดงการประเมินสถานภาพทางวิชาชีพต่าง ๆ ในสังคม.....	53
3 วิเคราะห์จินตภาพต่อกันด้านบุคลิกภาพของนักข่าวเศรษฐกิจ และนักประชาสัมพันธ์.....	56
4 จินตภาพที่มีต่อนักประชาสัมพันธ์ในด้านการปฏิบัติวิชาชีพจากสายตาของนักข่าวเศรษฐกิจ.....	58
5 จินตภาพที่มีต่อนักข่าวเศรษฐกิจในด้านการปฏิบัติวิชาชีพจากสายตาของนักประชาสัมพันธ์.....	61
6 แสดงลักษณะสัมพันธ์ภาพในด้านความเป็นอิสระในการรายงานข่าว ระหว่างนักข่าวเศรษฐกิจกับนักประชาสัมพันธ์.....	63
7 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างนักข่าวเศรษฐกิจกับนักประชาสัมพันธ์.....	64
8 แสดงสัมพันธ์ภาพ และการปฏิบัติต่อกันที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นตามความเห็นของนักข่าวเศรษฐกิจ.....	68
9 แสดงสัมพันธ์ภาพ และการปฏิบัติต่อกันที่เป็นจริง และที่ควรจะเป็นตามความเห็นของนักประชาสัมพันธ์.....	73
10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักข่าวเศรษฐกิจกับนักประชาสัมพันธ์ต่อสัมพันธ์ภาพที่มีต่อกันในปัจจุบันในด้านต่าง ๆ.....	76
11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักข่าวเศรษฐกิจกับนักประชาสัมพันธ์ต่อสัมพันธ์ภาพที่มีต่อกันที่ควรจะเป็นในด้านต่าง ๆ.....	78
12 ผลประโยชน์รูปแบบต่าง ๆ ที่นักข่าวเศรษฐกิจจะไม่เคย หรือไม่เคยรับจากนักประชาสัมพันธ์.....	80
13 ผลประโยชน์รูปแบบต่าง ๆ ที่นักประชาสัมพันธ์จะไม่เคย หรือไม่เคยให้นักข่าวเศรษฐกิจ.....	82
14 เหตุผลของนักประชาสัมพันธ์และนักข่าวเศรษฐกิจเกี่ยวกับการให้ผลประโยชน์ต่อกัน.....	83
15 ความเห็นต่อการให้ผลประโยชน์กับผลในการตัดสินใจเผยแพร่ข่าวสาร.....	84
16 แสดงความคิดเห็นของนักข่าวเศรษฐกิจ ต่อการให้ความสำคัญของปัจจัยหรือองค์ประกอบข่าว ที่ทำให้ข่าวมีคุณค่าควรแก่การนำเสนอ.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
17	แสดงความคิดเห็นของนักประชาสัมพันธ์ ต่อการให้ความสำคัญของปัจจัยหรือองค์ประกอบข่าว ที่ทำให้ข่าวมีคุณค่าควรแก่การนำเสนอ.....	88
18	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยต่อการให้ความสำคัญของปัจจัย หรือองค์ประกอบข่าวในทัศนะของนักข่าวเศรษฐกิจกับนักประชาสัมพันธ์.....	89
19	แสดงการประเมินสถานภาพทางวิชาชีพต่าง ๆ ในสังคม.....	91
20	จินตภาพหรือแนวโน้มการรับรู้ซึ่งกันและกันในด้านบุคลิกภาพ.....	92
21	จินตภาพที่มีต่อนักประชาสัมพันธ์ด้านการปฏิบัติวิชาชีพในสายตาของนักข่าวเศรษฐกิจ.....	93
22	จินตภาพที่มีต่อนักข่าวเศรษฐกิจด้านการปฏิบัติวิชาชีพในสายตาของนักประชาสัมพันธ์.....	94
23	แสดงลักษณะสัมพันธภาพในด้านการรายงานข่าว ระหว่างนักข่าวเศรษฐกิจกับนักประชาสัมพันธ์.....	96